

● EURASIA :

A New Peace Agenda

● Editors : Michael Intriligator, Alexander

Nikitin and Majid Tehranian

● 2005, Elsevier

این کتاب حاصل مقالاتی است که در کنفرانس بین‌المللی (۱۸ - ۲۰ ژوئن سال ۲۰۰۱ مسکو) ارائه شده و در سال ۲۰۰۵ توسط انتشارات السویر در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت. اولین سری این مجموعه که به شکل کتاب حاضر درآمده به مسائلی چون مدیریت برخورد، توسعه و علم اقتصاد صلح اختصاص دارد. مایکل اینتریلیگاتور (استاد اقتصاد در دانشگاه کالیفرنیا)، الکساندر نیکیتین (مدیر مرکز مطالعات سیاسی و بین‌الملل مسکو) و مجید تهرانیان (استاد روابط بین‌الملل و رئیس موسسه تودا) ویراستاران این جلد به شمار می‌روند. کل کار حاکی از آرزوی ویراستاران این مجموعه است که مایلند مردمان یوراسیا در پراکندگی موجود و در سایه همکاری‌های بین‌المللی با یکدیگر متحد شوند.

این کتاب تحقیقی است از واکنش‌های متقابل جهانی شدن، جغرافیای سیاسی و برخورد قومی در منطقه جغرافیایی یوراسیا. یوراسیا به عنوان یک منطقه جغرافیایی که شامل چندین جمهوری شوروی سابق است شناخته می‌شود.

مجید تهرانیان به عنوان یکی از ویراستاران این کتاب در بخش مقدمه می‌نویسد:

این کتاب دربر دارنده نظریات یک شکلی نیست و قرار هم بر این اصل نبوده است.

برعکس، هدف این بوده تا به طور موثر و به شکلی که امکان‌پذیر باشد تنوع صداهای

گوناگون را در منطقه یوراسیا نشان دهد. کتاب در ۳ بخش مجزا: ۱. گفت و گوی تمدن‌ها برای صلح، ۲. امنیت در یوراسیا: معماهای قدیمی و چالش‌های جدید و ۳. جهانی شدن و منطقه‌گرایی، به بررسی نظریات و دیدگاه‌های متفاوت می‌پردازد.

فصل اول کتاب بر جنبه‌های هنجاری گفت و گوی بین تمدن‌های یوراسیا تمرکز دارد. توماس فریدمن و مارشال گولدمن با اقتباس از دیدگاه‌های مختلف، هر دو از جهانی شدن دفاع می‌کنند و هر دو با فصاحت دیدگاه‌های حاکم غربی را توضیح می‌دهند. آن‌ها با یکدیگر مجادله می‌کنند، این جا از استعاره تحریک کننده فریدمن «مک وورلد MacWorld» (فرزند جهان) استفاده می‌شود. کشورهای Mac World با یکدیگر نمی‌جنگند. اگر بقیه جهان نیز به این Mac World پیوندند شاید صلح پایدار پدیدار شود. اگر نخبگان و عموم مردم در کلیه کشورها به این واقعیت برسند که جنگ حاصلی ندارد و همکاری اقتصادی به نفع همه است، شاید صلح به دست آید. از طرف دیگر یوری یا کووتز نشان می‌دهد که رسیدن به چنین رؤیایی اگرچه شاید غیرممکن نباشد ولی قطعاً بسیار سخت و مشکل است. او از طریق یک سری داده‌های آماری تفاوت‌های وسیع و رو به رشد ثروت، درآمد، استانداردهای زندگی را بین مناطق مختلف و کشورهای جهان ترسیم می‌کند. او نظم جدید جهانی را خواستار می‌شود که نهایتاً به نفع تمام بشریت است.

کین هاید موشاکوجی با ایده ایستادگی در مقابل الگوهای حاکم جهانی شدن گام را فراتر می‌گذارد. او مبداء جنبش غیرمتعهد را در جنگ سرد (۱۹۴۷ - ۱۹۸۹) بررسی می‌کند، و اطلاعات ضروری برای درک برخوردهای فعلی که شمال و جنوب نامیده می‌شود ارائه می‌دهد.

محمد طاهری و روبرت اندرسون در عوض به روی ضرورت گفت و گو بین جوامع مدنی تأکید می‌کنند. طاهری تاریخچه پیشنهاد ایران به سازمان ملل متحد، که با اتفاق آرا تصویب شد، یعنی نامگذاری سال ۲۰۰۱ به نام سال گفت و گوی تمدن‌ها را بررسی می‌کند.

فصل دوم کتاب به تحلیل چالش‌های جدید برای امنیت بین‌المللی اختصاص داده شده است. این بخش با مقاله آقای الکساندر آرباتوف، معاون کمیته دفاع پارلمان روسیه شروع می‌شود. او در این بخش، تروریسم، پدیده‌ای که خود را در آغاز قرن ۲۱ نشان داد، را به عنوان یک تهدید جدی بررسی می‌کند. او پارامترهای جدید نظام بین‌الملل را که به خاطر تروریسم ایجاد شده‌اند و ضرورت‌های ایجاد سطح جدیدی از همکاری بین

**Contributions to
CONFLICT MANAGEMENT, PEACE ECONOMICS
AND DEVELOPMENT VOLUME 1**

EURASIA: A NEW PEACE AGENDA

*In co-operation with the Toda Institute, and the International Center
for Conflict Prevention and Management, Sydney, Australia.*

EDITED BY

MICHAEL D. INTRILIGATOR

Milken Institute, Santa Monica, USA

ALEXANDER I. NIKITIN

Center for Political and International Studies, Moscow, Russia

MAJID TEHRANIAN

Toda Institute for Global Peace and Policy Research, Honolulu, USA

2005

ELSEVIER

**Amsterdam – Boston – Heidelberg – London – New York – Oxford
Paris – San Diego – San Francisco – Singapore – Sydney – Tokyo**

۶۱۱

دولت‌ها برای مقابله با این تهدیدها را مورد تحلیل قرار می‌دهد. مارک جورگنسمیر در بخش بعد تفاوت‌های موجود بین جنبش‌های مذهبی را توضیح می‌دهد و استدلال می‌کند که چگونه بعضی از این جنبش‌های مذهبی به توسعه فرهنگی کمک می‌کنند، در حالیکه بقیه از مذهب به عنوان ابزاری برای ترقی منافع سیاسی و ایدئولوژیکی خود سوءاستفاده می‌کنند.

بخش مربوط به یوری ای. فدوروف نگاه اجمالی به چشم‌انداز خلع سلاح هسته‌ای دارد. بعد از حادثه ۱۱ سپتامبر قوانین امنیت بین‌المللی به طور چشمگیری تغییر کرد. وی معتقد است، در حالیکه جنگ‌های درون دولت‌ها کم شده، اما احتمال نزاع بین فقیر و غنی افزایش پیدا کرده است. به اعتقاد فدوروف نزاع و برخورد می‌تواند به اشکال گوناگون مانند تروریسم، نزاع چریک‌ها یا به شکل خرابکاری در تکنولوژی رخ دهد. در مقاله بعد، مایکل اینتریلیگاتور به بررسی امنیت روسیه و فضای بعد از فروپاشی شوروی می‌پردازد و اذعان می‌دارد به دلیل فروپاشی شوروی، روسیه نیازمند مکانیزم‌های تازه‌ای برای یک امنیت جامع است. در نظر او روسیه بازیگر اصلی در شکل دادن یک سیستم امنیتی برای منطقه یوراسیا به شمار می‌رود و پیشنهاد می‌کند که باید افسار منافع امنیتی روسیه را در دست گرفت و روابط همکاری با دیگر قدرتهای بزرگ را ترقی داد.

فصل سوم کتاب اختصاص دارد به جهانی شدن و منطقه‌گرایی در یوراسیا. الکساندر نیکیتین، یوراسیانیزم روسی را با تاریخ و پیوندهایش با اروپا و آسیا و استثناگرایی آمریکایی مقابله می‌کند. به این وسیله، تصویر شگرفی از عوامل موازی و نقطه عزیمت این دو منطقه ترسیم می‌شود. بخش مربوط به الکساندر سیپکو شکل‌گیری روسیه جدید را مورد مطالعه قرار می‌دهد، در حالیکه منطقه دریای خزر موضوع پیروز مجتهدزاده است. او عوامل ژئوپولیتیکی که بر روابط بین‌المللی درون و اطراف دریای خزر تأثیر گذاشته است را تحلیل می‌کند. جان سارا و انا موتوف متعاقباً پدیده چند فرهنگی را از نقطه نظر غربی و آسیایی بررسی می‌کند و سرانجام دو بخش آخر کتاب به مقالات درو گلاندلی و رفیق آبازوف اختصاص دارد که به تحلیل امنیت و هویت قومی در جمهوری‌های آسیایی و نهایتاً قزاقستان می‌پردازند.